

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PRÁVNICKÁ FAKULTA
PSČ 116 40 PRAHA 1, Nám. CURIEOVÝCH 7

KATEDRA TRESTNÍHO PRÁVA

POSUDEK Oponenta

Téma práce : Aktuální problémy trestní odpovědnosti právnických osob

Autor : Ota Klekner

Konzultant : JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.

Předkládaná rigorózní se zabývá velmi aktuálním tématem a to trestní odpovědností právnických osob z hlediska obchodních společností.

Z hlediska obsahového a metodologického mohu konstatovat, že pojednání o daném tématu důsledně vychází z jeho věcného zaměření, jež si autor vymezil strukturou práce.

Pokud jde o vlastní metody zpracování látky, autor se opíral o právně dogmatickou analýzu odpovídajících právní úpravy.

Systematika rigorózní práce, jak ji nabízí zmíněný obsah, je vcelku vhodně strukturovaná do tří částí. Po úvodní části autor uvádí důvody přijetí zákona o trestní odpovědnosti právnických osob, zejména důvody vyplývající z mezinárodních závazků České republiky.

Autor uvádí i zahraniční úpravy, např. britským protikorupční zákon (Bribery Act z roku 2010), který mj. založil delikt ní odpovědnost obchodních společností za to, že nepřijaly adekvátní opatření k prevenci korupčního jednání. Tento zákon ale současně státnímu tajemníkovi uložil, aby vydal k této otázce orientační manuál. U nás nic takového učiněno nebylo a je na vedení každé společnosti, aby si vytvořilo vlastní preventivní opatření.

V části druhé autor popisuje institut přičitatelnost jednání právnické osobě. Autor zde popisuje možnosti obhajoby právnické osoby, tedy existenci okolností uvedených v § 8 odst.1 topo, tedy, že trestným činem spáchaným právnickou osobou je protiprávní čin spáchaný jejím jménem nebo v jejím zájmu nebo v rámci její činnosti, jednal-li tak a) statutární orgán nebo člen statutárního orgánu, anebo jiná osoba, která je oprávněna jménem nebo za právnickou osobu jednat, b) ten, kdo u této právnické osoby vykonává řídicí nebo kontrolní činnost, i když není osobou uvedenou v

písmenu a), c) ten, kdo vykonává rozhodující vliv na řízení této právnické osoby, jestliže jeho jednání bylo alespoň jednou z podmínek vzniku následku zakládajícího trestní odpovědnost právnické osoby, nebo d) zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení (dále jen „zaměstnanec“) při plnění pracovních úkolů, i když není osobou uvedenou v písmenech a) až c), jestliže jí ho lze přičítat podle odstavce 2. Podle tohoto ustanovení lze právnické osobě přičítat spáchání trestného činu uvedeného v § 7, jestliže byl spáchán a) jednáním orgánů právnické osoby nebo osob uvedených v odstavci 1 písm. a) až c), nebo b) zaměstnancem uvedeným v odstavci 1 písm. d) na podkladě rozhodnutí, schválení nebo pokynu orgánů právnické osoby nebo osob uvedených v odstavci 1 písm. a) až c) anebo proto, že orgány právnické osoby nebo osoby uvedené v odstavci 1 písm. a) až c) neprovedly taková opatření, která měly provést podle jiného právního předpisu nebo která po nich lze spravedlivě požadovat, zejména neprovedly povinnou nebo potřebnou kontrolu nad činností zaměstnanců nebo jiných osob, jimž jsou nadřizeny, anebo neučinily nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení následků spáchaného trestného činu

V části třetí se autor zabývá aplikačními riziky trestněprávní praxe. Jako hlavní zdroj aplikačních rizik autor uvádí přičitatelnost spáchání trestného činu uvedeného v § 7 této právnické osobě. Autor zde uvádí opatření ve smyslu § 8 odst. 2 písm. b) této „.....orgány právnické osoby nebo osoby uvedené v odstavci 1 písm. a) až c) neprovedly taková opatření, která měly provést podle jiného právního předpisu nebo která po nich lze spravedlivě požadovat, zejména neprovedly povinnou nebo potřebnou kontrolu nad činností zaměstnanců nebo jiných osob, jimž jsou nadřizeny, anebo neučinily nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení následků spáchaného trestného činu“.

Autor uvádí východiska prevence trestných činů, zásady prevence (zásada přiměřenosti postupů, angažovanost vedení obchodní společnosti, hodnocení rizik, due diligence, školení a komunikace) a konečně i monitorování a hodnocení rizik. Autor rozlišuje a podrobně rozebírá vnější a vnitřní rizika obchodních společností. Autor dále popisuje nositele preventivních opatření a zejména vlastní preventivní opatření, kterými jsou dle autora školicí a metodická činnost, poradenská a konzultační činnost, kvalitní předpisová základna, jasně stanovené a vymahatelné povinnosti, funkční kontrolní systém, pojistná ochrana a v neposlední řadě personální politika. Autor správně uvádí, cílem preventivních opatření je dosáhnout stavu, kdy všichni (statutární orgány, zaměstnanci, akcionáři) znají svá práva a povinnosti, jsou si přesně vědomi všech rizik při výkonu své činnosti v rámci obchodní společnosti, jsou poučení, jak jim předcházet, jsou pravidelně kontrolováni a tím minimalizovat hrozící nebezpečí trestního stíhání nebo zmírňovat následky problémů již nastalých.

Při ústní obhajobě by se autor měl vyjádřit k následujícím otázkám :

- *Trestní odpovědnost obchodní společnosti s kolektivním statutárním orgánem*
- *Společná obhajoba obviněné právnické osoby (s.r.o.) a obviněného jednatele s.r.o. jedním obhájcem, je-li vedeno společné řízení*

Závěr :

Lze konstatovat, že předložená práce je zdařilým zpracováním zvoleného tématu. Výklad je vhodně rozčleněn, autor poctivě pracuje s poznámkovým aparátem i judikaturou. Autor ve své práci využil přiměřené množství dostupných literárních pramenů a osvědčil svoji schopnost jejich využití pro vlastní autorský text.

Po obsahové i formální stránce autor splnil všechny nároky kladené na tento typ prací a předložená práce je způsobilá k obhajobě.

V Praze dne 1. dubna 2014

Doc. JUDr. Jiří Herczeg, Ph.D.

oponent